Den Europæiske Ombudsmand

Denne side er maskinoversat [Link]. *Maskinoversættelser kan indeholde fejl, der potentielt gør teksten mindre klar og nøjagtig. Ombudsmanden påtager sig intet ansvar for eventuelle afvigelser. For de mest pålidelige oplysninger og den største retssikkerhed henvises der til originalversionen på engelsk, som der er linket til ovenfor. Læs mere i vores* sprog- og oversættelsespolitik [Link].

Afgørelse i sag OI/1/2019/MIG vedrørende gennemsigtighed i de organer, der deltager i forberedelsen af Eurogruppens møder

Afgørelse
Sag OI/1/2019/MIG - **Indledt den** 13/05/2019 - **Afgørelse af** 03/12/2019 - **Involverede institutioner** Rådet for Den Europæiske Union | Europa-Kommissionen (Ikke grund til yderligere undersøgelser) |

Denne strategiske undersøgelse vedrørte gennemsigtigheden i de tre forberedende organer, der deltager i forberedelsen af Eurogruppens møder. Undersøgelsen havde fokus på anmodninger om aktindsigt i dokumenter vedrørende Eurogruppens og disse forberedende organers arbejde, som Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen har modtaget, siden Eurogruppen iværksatte proaktive gennemsigtighedstiltag i 2016.

Ombudsmanden fandt, at både Rådet og Kommissionen havde handlet korrekt i forhold til de pågældende anmodninger om aktindsigt. Hun bemærkede derudover, at Eurogruppen i mellemtiden var i gang med at forbedre sin gennemsigtighedspolitik. Dette omfatter planen om at oprette et onlineregister over offentligt tilgængelige Eurogruppe-dokumenter og oplyse mere om borgernes ret til at anmode om dokumenter i Rådets besiddelse. Der skal arbejdes videre på at forbedre gennemsigtigheden i Eurogruppens Arbejdsgruppe.

På baggrund af disse forbedringer lukker Ombudsmanden nu denne strategiske undersøgelse.

Baggrunden for klagen

1. Eurogruppen er et uformelt organ, hvor finansministrene fra EU-medlemsstater, der er en del af euroområdet ("Eurozonen"), mødes for at drøfte spørgsmål vedrørende den økonomiske politik i euroområdet. Dette omfatter spørgsmål som overvågning efter programgennemførelsen af lande i euroområdet, der har modtaget finansiel bistand, eller medlemsstaternes udkast til

budgetplaner.

2. I betragtning af de vidtrækkende konsekvenser for borgerne, som euroområdets økonomiske politik har, er gennemsigtighed i Eurogruppen særlig vigtig. Borgerne bør være i stand til at vide, hvordan denne politik udformes, og hvordan beslutninger, der påvirker deres dagligdag, træffes.

3. Eurogruppens møder forberedes af tre forberedende organer, Det Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC), Udvalget for Økonomisk Politik (EPC) og Eurogruppens Arbejdsgruppe (EWG). Mens EFC og EPC, som er Rådets rådgivende organer, hovedsagelig yder sekretariatsbistand, er EWG, som er en særlig sammensætning af EFC, der udelukkende består af repræsentanter for medlemsstaterne i euroområdet, primært ansvarlig for forberedelsen af Eurogruppens drøftelser. Større gennemsigtighed i den europæiske arbejdsgruppe vil gøre det muligt for interesserede og engagerede borgere at kontrollere arbejdet i dette vigtige organ og potentielt bidrage til at forbedre det.

4. På trods af deres indflydelsesrige rolle var der indtil for nylig kun meget begrænset proaktiv gennemsigtighed omkring arbejdet i disse tre forberedende organer. Den støtte, de yder til Eurogruppen, var stort set ukendt.

5. Ombudsmanden rejste spørgsmålet om manglende gennemsigtighed i EFC, EPC og EWG for første gang i 2016 i forbindelse med et strategisk initiativ, der så nærmere på Eurogruppens gennemsigtighed generelt [1] Siden da var der kun gjort få fremskridt med hensyn til gennemsigtigheden i disse tre organer. Dette er til trods for, at Kommissionen i maj 2017 bemærkede, at fuldførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union kræver større gennemsigtighed med hensyn til, hvem der bestemmer, hvad og hvornår på alle forvaltningsniveauer [2] .

6. Ombudsmanden mener, at gennemsigtigheden af det forberedende arbejde, der udføres af EFC, EPC og EWG, er nødvendigt for, at borgerne kan få en bedre forståelse af de processer, der indgår i udformningen af økonomiske politikker i euroområdet, som — som nævnt ovenfor — har vidtrækkende konsekvenser for dem.

7. Ombudsmanden iværksatte derfor en strategisk undersøgelse af gennemsigtigheden i disse tre organer i maj 2019.

Den strategiske undersøgelse

8. Denne strategiske undersøgelse fokuserede primært på, hvordan Rådet og Kommissionen behandlede anmodninger om aktindsigt [3] vedrørende arbejdet i Eurogruppen og dens tre forberedende organer, som Rådet og Kommissionen havde modtaget siden februar 2016 (hvor Eurogruppen vedtog proaktive gennemsigtighedsforanstaltninger).

9. Henholdsvis den 9. juli og den 15. juli 2019 mødtes Ombudsmandens undersøgelsesgruppe med repræsentanter fra Rådet og Kommissionen og drøftede spørgsmålet for at få en bedre

forståelse af, hvordan de to institutioner anvender EU's regler om aktindsigt i dokumenter vedrørende Eurogruppen, EFC, EPC og EWG. Undersøgelsesholdet indsamlede også oplysninger om Rådets og Kommissionens proaktive offentliggørelse af relevante dokumenter.

10. I forbindelse med disse møder gav institutionerne undersøgelsesholdet kopier af alle relevante begæringer om aktindsigt, deres svar til sagsøgerne og de ønskede dokumenter samt kopier af alle relevante dokumenter, der proaktivt gøres offentligt tilgængelige af Rådet.

11. I september 2019 besluttede Eurogruppen at tage yderligere skridt til at øge gennemsigtigheden i sine drøftelser samt arbejdet i ekspertgruppen. Med hensyn til selve Eurogruppen blev det besluttet at oprette et onlineregister af offentligt tilgængelige Eurogruppens dokumenter for at lette borgernes adgang til oplysninger. Eurogruppen besluttede også at give flere oplysninger om borgernes ret til at anmode om dokumenter i Generalsekretariatet for Rådet.

Oversigt over de fremlagte oplysninger

12. Siden februar 2016 har Rådet og Kommissionen modtaget i alt 52 anmodninger om aktindsigt i dokumenter, der var relevante for denne strategiske undersøgelse. Blandt de dokumenter, som der var anmodet om aktindsigt i, var:
- udkast til Eurogruppens arbejdsprogrammer udarbejdet af ekspertgruppen
- udtalelser, skrivelser, (udkast til) betænkninger og dokumenter udarbejdet af EPS og Det Økonomiske og Finansielle Udvalg om spørgsmål som styrkelse af den økonomiske styring i EU
- referater af møder i EFC, EWG og Eurogruppen
- udkast til mødedagsordener for Det Økonomiske og Finansielle Udvalg
- Eurogruppens arbejdsmetoder
- Kommissionens udtalelser og
- Eurogruppens erklæringer.

13. Langt størstedelen af de anmodninger, Kommissionen modtog, vedrørte dokumenter, der tidligere var blevet gjort offentligt tilgængelige. Dette var ikke tilfældet for mange af de anmodninger, som Rådet modtog. Rådet forklarede, at dette skyldtes, at de omtvistede dokumenter i disse begæringer om aktindsigt gik forud for Eurogruppens 2016-gennemsigtighedsinitiativ. Nogle af anmodningerne til Kommissionen vedrørte også det eller de samme dokumenter.

14. Rådet havde givet de fleste sagsøgere fuld eller delvis aktindsigt i de dokumenter, de havde anmodet om, og Kommissionen havde givet alle sagsøgere med undtagelse af to fuld aktindsigt.

15. Alle anmodninger om aktindsigt blev behandlet af Rådet og Kommissionen inden for de fastsatte frister, undtagen i meget få tilfælde, hvor den pågældende institution svarede med en forsinkelse på en eller to dage.

16. Med hensyn til proaktiv gennemsigtighed forklarede Rådet og Kommissionen, at visse dokumenter vedrørende Eurogruppens møder, f.eks. udkast til kommenterede dagsordener, bemærkninger fra formanden, Eurogruppens erklæringer og opsummerende skrivelser, offentliggøres på en særlig webside på Rådets websted efter disse møder [4] Andre dokumenter vedrørende Eurogruppens arbejde offentliggøres i Rådets onlineregister, hvis de tjener som grundlag for dets eget arbejde, f.eks. udkast til medlemsstaternes budgetplaner eller relevante meddelelser fra Kommissionen. Desuden offentliggøres visse dokumenter, der udarbejdes af EWG, EPC eller EFC (f.eks. dokumenter, der vedrører udtalelser om udkast til budgetplaner, tematiske drøftelser eller overvågning efter programgennemførelsen af lande i euroområdet, der har modtaget finansiel bistand), også på Kommissionens websted [5] .

Ombudsmandens vurdering

17. Ombudsmanden roser både Rådet og Kommissionen for, hvordan de har behandlet de anmodninger om aktindsigt, som hun inspicerede. Begge institutioner svarede generelt sagsøgerne rettidigt, og de gav offentligheden aktindsigt i langt de fleste sager.

18. Hvad mere angår de få tilfælde, hvor aktindsigt blev helt eller delvist nægtet, anmodede kun nogle ansøgere om en fornyet prøvelse af afgørelsen. Dette tyder på, at næsten alle ansøgere var tilfredse med resultatet af deres anmodning og, hvor der blev nægtet aktindsigt, med institutionens begrundelse.

19. Med hensyn til proaktiv gennemsigtighed bemærker Ombudsmanden, at visse vigtige dokumenter vedrørende Eurogruppens møder, f.eks. referaterne af disse møder ("opsamlingsskrivelser") eller Eurogruppens erklæringer, offentliggøres proaktivt. Hun opfordrer Rådet og Kommissionen samt Eurogruppen selv til at tage yderligere skridt i denne retning, således at så mange oplysninger som muligt stilles proaktivt til rådighed.

20. Planen om at oprette et onlineregister af offentligt tilgængelige Eurogruppens dokumenter for at lette borgernes adgang til oplysninger er velkommen, og det samme gælder beslutningen om at give flere oplysninger om borgernes ret til at anmode om dokumenter i Generalsekretariatet for Rådet.

21. Med hensyn til de relevante møder i EFC, EPC og EWG noterer Ombudsmanden sig de forbedringer, der for nylig blev indført i den reviderede Eurogruppes gennemsigtighedspolitik [6] . Eurogruppen nåede bl.a. til enighed om:
- at forbedre EWG's webside ved at give flere oplysninger om EWG's funktioner, medlemskab og tidligere formænd
- at offentliggøre de datoer, hvor den europæiske arbejdsgruppe mødes, og
- offentliggøre udkast til (ikke-anmeldte) dagsordener for Eurogruppens møder, som ekspertgruppen godkender, *nogle dage forud* for Eurogruppens møder.

22. I betragtning af disse nylige bestræbelser afslutter Ombudsmanden nu denne strategiske undersøgelse. Hun vil fortsat overvåge omfanget af gennemsigtigheden omkring de tre

forberedende organer, der støtter Eurogruppens arbejde.

Konklusion

Ombudsmanden afslutter denne strategiske undersøgelse med følgende konklusion:

Der er ikke yderligere undersøgelser, der er berettigede på nuværende tidspunkt.

Rådet og Kommissionen vil blive underrettet om denne afgørelse.

Emily O'Reilly

Den Europæiske Ombudsmand

Strasbourg, den 3. december 2019

[1] For mere information besøg: https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/48285 [Link].

[2] Kommissionens oplæg om uddybning af Den Økonomiske og Monetære Union, COM(2017) 291 af 31. maj 2017: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_en.pdf [Link].

[3] Forordning 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN [Link].

[4] Se: https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/eurogroup/ [Link] (dokumenterne er tilgængelige via mødekalenderen under sektionen for det pågældende møde).

[5] De fuldstændige rapporter om Ombudsmandens møder med Rådet og Kommissionen findes på:

https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/53933 [Link].

[6] Se https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/122230 [Link].